

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 45.—; za ino-
zastvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifi.

Uredništvo:

Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/1. — Telefon št. 73.

Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knaflovi u. št. 5/L — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišтво: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 498.

Podružnici: Maribor, Barvaraka ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843. — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Jugoslovenil

Demokratil

Danes ob 10. uri vsi na Tabor,
na zbor Svetozarja Pribičevića!

Ljubljana, 16. januarja.

V srcu Slovenije nastopi na manife-
stacijskem shodu SDS kot govornik
eden najboljši eksponiranih politikov Ju-
goslavije, predsednik SDS in naš stari
preizkušeni prijatelj Svetozar Pribi-
čević.

Od mladih nog je Svetozar Pribičević
v politični areni. Priznati se mora,
da si je bil vsikdar zvest in ni krenil
z započete poti. Kot omladinec in ka-
sneje kot politik pred osnovanjem srbsko-
hrvatske koalicije in v njej je bil
eden tistih Srbov, ki so hrvatsko borbo
za neodvisnost od Beča do Pešte vzeli
za svojo. V celokupnem pokretu hrvatsko-
srbskega edinstva se trdna roka
Svetozarja Pribičevića čuti do velikih
odločitev v letu 1918., ko je stopil na
čelo naroda, ki je proglasil ujedinjenje
s Srbijo. Od tedaj je bil na braniku
edinstva, vedno enak, borben, neizprosen.

Naravno, da si je s tem nakopal mrž-
njo raznih "srednjih", še bolj pa seve-
da onih, ki so odkrito stali na nasprotni
strani. Srednji so mislili, da je njihov
čas tu in ponujali so Radiću vidovdan-
sko ustavo na žrtvenik, ako odneha. A
psihologija politike je druga. Gospod
Radić in avtonomistična družba je, vi-
deč slabost pristašev državnega edin-
stva, besnela še bolj. Ko pa je SDS sto-
pila na čelo borbe in pokazala mirno
odločnost, z državo nevarnostjo obra-
čunati do kraja, je besna zver prevrata
renčaje kapitulirala.

Veliki čin 1. decembra 1918., ki je
pravno osnoval Jugoslavijo, Vidovdan-
ska ustava 1921 in zmaga 1. 1925, nad
razuzdano reakcijo vseh zastaralih na-
zorov, so historični dogodki, ki se bo o
njih pisalo kadarkoli bo spomin na usta-
novitev Jugoslavije. In vsi ti, za našo
državo srečni dogodki, so nerazdružno
vezani z imenom Svetozarja Pribičevića.

Pa ne samo v velikih nacionalnih
vprašanjih je Pribičević razvil pravilne
nazore in pokazal, neizprosno jeklenost,
ki edina vodi k uspehu. Tudi o ureditvi
uprave in gospodarske politike je vsik-
dar posveščil pravilno orijentacijo in
širokogrudnost. Žal, da Pribičeviću do-
sledj še ni bila dana odločilna pozicija
v upravi. SDS je bila vsikdar v vladi
na koalicijah, kjer je sicer s pridnostjo
svojih eksponentov dosegla marsikaj, a
odločilna ni mogla biti. Zlasti je v tem
oziru krivičen očiitek glede vlade "Na-
rodnega bloka", ki je trajala osem me-
secev, a medtem so bili štirje meseci
volitev in trije meseci verifikacije s Pa-
šičevo boleznijo povrhi in latentno kri-
zo meseca junija 1925.

V upravi je Pribičević pokazal pravi-
lne nazore kot decentralist v boju za
samoupravo in za dekoncentracijo dr-
žavne administracije na velike župane
in srezke inštanice. Socialno napredni
nazori, dosledna svobodomnost in smi-
sel za podrobnejše interese vseh delov
države, so odlična svojstva Svetozarja
Pribičevića.

Zlasti Slovenci smo mu lahko hvalež-
ni, ker je med Srbi pač najboljši raz-
umej pogubnost klerikalizma in nas na-
predne Slovence v borbi z njimi nesebi-
čno podprl do skrajnosti. Pokazal je
kot prvi Jugosloven smisla vselej tudi
za naše gospodarske zahteve. Lahko se
reče, da je Pribičević kakor malokateri
drugi bil enak napram vsem krajem
naše obširne domovine.

Ako so državnoopravni boji vezali
moči SDS, ni to njena krivda. Krivda je
onih, ki so dragocena leta po osvobo-
jenju potratili z avtonomizmom. Kaj
nam pomaga, da zdaj gosp. Radić sam
priznava, da je bil prej "luda" in da mu
bo v tem priznanju sigurno sledil tudi
gosp. Korošec, čeprav danes še ni tak
oko daleč v samospoznanju svoje žalo-
stne politike! Pribičević je zdavnaj iz-
dal parolo gospodarskega in socialnega
dela v skupščini in v novo predvidenih
oblastnih in okrajnih zastopstvih. Kon-
gres SDS je to parolo z množičnim gla-
som vrgel v svojo javnost. Enako ener-
gijsko kakor v borbi za državno edinstvo
bo Svetozar Pribičević in z njim cela
SDS razvijala v borbi za izenačenje
bremen in dolžnosti v vsej državi, za
življensko sposobnost in aktivnost ob-
čin, okrajev in oblasti in njihovo eko-
nomsko nezavisnost, v borbi za gospo-
darsko povzdigo našega malega človeka,
obrtnika, delavca, trgovca, pred-
vsem pa naše korenine, kmetičkega sta-
nu, ki tvori nad 90 % volivstva SDS.
Pri tem SDS ne pozablja, da brez po-
štenega priznanja inteligenci in urad-
ništvu ni ne reda, ne čiste raven.

250.000 volitev Jugoslavije je 8. fe-
bruarja 1925 dalo zaupanje SDS, poleg
tega pa so nosili borbeni barijaki za
zmago "Narodnega bloka". Danes cenijo
vsi, da se je naša moč podvojila.

Ekspresno delo finančnega odbora

Vsak dan najmanj po eden resortni proračun. — Do sestanka
Narodne skupščine, mora biti vse gotovo. — Radićev shod v
Subotici pri zaprtih vratih. — Zanimanje za Pribičevićev zbor
v Ljubljani.

Beograd, 16. januarja. p. Razen sebe fi-
nančnega odbora ni bilo danes drugega po-
litičnega dogodka, ki bi ga kazalo beležiti.
Vlada koncentrirala svojo pozornost na delo-
vanje finančnega odbora. Vlada večina je
morala včeraj in danes slišati marsikatero
trpko obzornost in ostro kritiko. Zlasti samo-
stojna demokratska Demetrović in Popović
sta podvrgla vladno politiko v ostri, a ob-
jektivni kritiki.

Vlada hoče čimprej spraviti državni pra-
račun pod streho. Zato je delo finančnega
odborna ekspresno in miščno površno. Seja
bo tudi jutri, v nedeljo in pride na dnevni
red proračun zmanjšanja ministrstva. Za p. n
delček je določena razprava o proračunu
ministrstva za trgovino in industrijo ter za
izenačenje zakonov, v torek pride na vrsto
ministrstva za kmetstvo in rudnike in mi-
nistrstvo za vere, v sredo vojna in morna-
rica, v četrtek finančno ministrstvo, v petek
prometno, v soboto prosveto, v nedeljo,
24. januarja vrhovna državna uprava in
rezervni krediti, drugi ponedeljek proračun

Prava slika seljačke vlade

Proračun za kmetijstvo znaša le 1.8 odst. državnih izdatkov. —
Po predlogu posl. Puclja je bil še zmanjšan. — Minister pravde
naznanja stare projekte o izenačenju zakonodaje. — Agrarna
reforma v likvidaciji.

Beograd, 16. januarja. p. Včeraj je
razpravljala finančni odbor o proračunu
ministrstva kmetijstva in vod. Minister
dr. V. Jovanović je podal ekspozice in
naglašal, da je naše kmetijstvo izkazo-
valo ob osvobojenju in zedinjenju ogro-
men deficit, ki je znašal samo za Srbijo
in Črno goro nekoliko več kakor pet
milijard predvojnih dinarjev. Tudi dru-
ge naše pokrajine so utrpeli med vojno
velike škode, ker je Avstro-Ogrska po-
stopala z imetjem državljanov Srbov,
Hrvatov in Slovencev skoro ravno ta-
ko kakor z neprijateljskim. Posebno
mnogo je trpela živinoreja. Primanjkljaj
na konjih je znašal 100 odst., na ovcah
in kozah 80 odst., ter pri govedu 40 odst.
napram predvojnemu stanju. Reparaci-
je niso bile zadostne, da bi popravile
vso škodo. Zato nam je potrebno več
let sistematičnega in vztrajnega dela,
da obnovimo naše kmetijstvo. Nato je
minister navajal ukrepe, ki bi jih bilo
potrebno podvzeti, da se ojači kmetijs-
ka produkcija. Primerjal je kmetijsko
produkcijo posameznih držav ter nave-
dal, da prinaša pri nas 1 hektar zemlje
povprečno le 10,7 met. stotov. Končno
je ugotovil, da je proračun ministrstva
kmetijstva in vod za leto 1924-25. zna-
šal 2,6 odst. od celokupnega budžeta, se-
daj pa znaša le 1,8 odst. Minister je
prosil odbor, naj ničesar ne črta. Nato
je posl. Puclj predlagal v imenu vladne
večine črtanje raznih materialnih iz-
datkov. Ukine se m. dr. kmetijska šola
v Aleksincu.

Posl. dr. Sečurov je ostro ohsjal
protikmetjsko politiko sedanjega vlade. V
naši državi imamo od 1.900.000 pluvov
le 220 tisoč železnih, a uvozna carina
znaša 450 Din za železni plus in baš
radićevci (posl. Puclj) so se protivili
njeni odpravi. Vlada je tudi popolnoma
izigrala zakon o zemljoradniškem kre-
ditu in se v proračunu sploh ne naha-
ja nobena vsota za kmetijsko banko.

Na popoldanski seji so govorili posl.
Agatonović, Kulovec in Demetrović
(SDS), ki vidi v ekspozici ministra
kmetijstva polom dosedanje politike te-
ga ministrstva. V nobeni državi se ne
bi našla večina, ki bi glasovala za pra-
račun ministrstva kmetijstva, kateri zna-
ša samo 1,8 odst. celokupnega budžeta.
To je prava slika "seljaške politike" ra-
dićevcev in radikalov.

Po govoru posl. Alića in Jojića je mi-
nister dr. Jovanović odgovarjal na oči-
teke opozicije ter izjavil, da se bo vsota
50 milijonov Din za kmetijski kredit
vstavila v proračun potom amandmaja.
Proračun ministrstva kmetijstva in
vod je bil sprejet z 17 glasovi proti 9.

Danes popoldne je finančni odbor pri-
šel razpravljati

o proračunu ministrstva pravde.

Minister Gjuričić je podal krajši eks-
pote, v katerem je opisal potrebe svo-
jega resorata. V ministrstvu pravde so
že delj časa pripravljali ali se še pri-
pravljajo načrti zakonov o sodnikih, o
ustroju sodišč in o državnih pravdni-
kih, nadalje kazenski zakon, zakon o

Ameriško približanje

Zvezi narodov

Washington, 16. januarja. I. Reprezenta-
cijska zbornica je z 257 proti 133 glasovom
ratificirala dogovor o dolgovih, ki se je
sklenil z Italijo. Trije demokratski poslanci
niso glasovali.

Preden stopi dogovor v veljavo, je po-
trebna še ratifikacija s strani senata, kjer
računajo z veliko opozicijo demokratov. Po
Informacijah United Presse prevladuje med
senatorji mnenje, da je treba počakati do
konca italijansko-angelskih pogajanj z raz-
pravo v senatu. Govori se, da senat ne bo
ratificiral dogovora, ako bi italijanska de-
legacija sprejela v Londonu slabše pogoje
od ameriških.

Ameriški parlament ratifi-
ciral dogovor z Italijo

Zeneva, 16. januarja. d. Vlada Zedinjenih
držav je poslala glavnemu tajništvu Zveze
narodov noto, v kateri spomni, da bo v
bodoče izročila vse svoje pogodbe Zvezi
narodov v objavo. Ker Zedinjene države
niso vključene pri Zvezi narodov, ne gre
v tem slučaju za registracijo v smislu čl. 18.
statutov Zveze narodov. Zveza narodov ne
more sedaj kontrolirati samo še pogodb, ki
jih sklepajo Rusija, Turčija, Mehika, Afga-
nistan in Ekvador.

Začetek finančnih pogajanj v Londonu

Prijazen sprejem italijanske delegacije. — Časopisje svari pred
prevelikim optimizmom. — Pogajanja odgojena do jutri.

London, 16. januarja. d. Snoč je priredila
angleška vlada v hotelu Claridge, kjer se
je nastanila italijanska delegacija, mjej na
čast banket, ki je potokele zelo priateljski
in ni bilo običajnih govorov. Razen ita-
ljanske delegacije, ki se je odzvala povabilu
polnoštevilo, so bili navzoči ministri Chur-
chill in Moore, državni podtajnik za notra-
nje zadeve, nadalje razni hačniki, kakor
Givode Enough in Beaumont-Peace, Chur-
chillov tajnik Marsh, general grof Cavan,
podadmiral Brand, nadalje razni višji urad-
niki finančnega ministrstva in drugi. Po
banketu le bil prijateljski sestanek, v ka-
terem se je neprisiljeno izmenila mnenja
o raznih zadevah, ki so v zvezi z misli ita-
ljanske delegacije.

Splošen pretep v italijanski zbornici

Mussolinijeva "parlamentarna diktatura". — Fašistovski po-
slanci pretepli poslance aventinske opozicije.

Rim, 16. januarja. e. Danes popoldne se je
zopet otvorila zbornica. Notranjost dvorane
je vsa ovita v črtno. Nekaj minut po
15. so vstopili v dvorano številni fašistovski
poslanci, takoj za njimi pa demokso-
jalca Fulci Persico in Nunzio Nasi ter Po-
polara Longinotti in Bosco Lucarelli.

Predsednik Casertano je imel po otvorit-
venih besedah kratek govor, v katerem je
povečeval pokojno kraljico-mater Marghe-
rito. V enakem smislu je govoril tudi no-
tranji minister Federzoni.

Min. predsednik Mussolini je predložil
zbornici zakonske načrte o reorganizaciji
vojske in vojnega ministrstva ter o napre-
dovanju častnikov. V dvorano je stopila
skupina popularskih poslancev.

Predsednik Casertano je nato predlagal,
naj se današnja seja zaključi v znak žalo-
stni in da se prihodnja vrši šele v treh
dneh. Ministrski predsednik Mussolini se je
potem oglašil k besedi in predlagal, naj se

Ovire pri sestavi dr. Luthrove parlamentarne vlade

Boj med strankami za posamezna ministrstva. — Zaupniki v
vladi naj bi se odpravili z ustanovitvijo medstrankarskega od-
bora.

Berlin, 16. januarja. z. Dr. Luthro se do-
slej ni posrečilo odstraniti težav za sestavo
nove vlade. Boj se vrši predvsem za no-
tranje ministrstvo, ki ga zahtevajo zase de-
mokrati, medtem ko ga zahteva nemška
ljudska stranka zase. Kakor se čuje tudi
centrum ni naklonjen zahtevi demokratov,
ker se boji, da bi demokraci pri predložitvi
državnega šolskega zakona ne hoteli ustre-
di klerikalnim željam.

Danes so se pogajanja med posameznimi
strankami nadaljevala, a do pozitivnega
rezultata ni prišlo, ker so se demokraci po-
stavili na stališče, da raiši odklonilo delo-
vanje v vladi kakor pa svoje zahteve po
notranjem ministrstvu.

Nova težava je nastala tudi zaradi zased-
be vojnega ministrstva. Dosedanji vojni mi-
nister dr. Gessler vztraja na svoji demisiiji.
dasi se državni predsednik Hindenburg in
državni kancelar prizadevata, da bi ga oh-
držala na svojem mestu. V slučaju, da dr.
Gessler vztraja pri svoji zahtevi bi prev-

V Budimpešti govori o diktaturi

Socijalni demokrati za razčiščenje afe. — Haaška aretiranca
zbolela?

Budimpešta, 16. januarja. z. V političnih
krogih se širijo sedaj razne kombinacije o
bodoči vladni politiki. Tako so se razširile
v vladnih strankah vesti o uvedbi diktatu-
re, kar je zbudilo v politični javnosti mnogo
pozornosti. Liberalni člani vladne večine so
se zaradi tega čutili prisiljene, demantirati
vse te vesti.

Komunike o današnji seji izvršilnega od-
bora socijalno demokratske parlamentarne
frakcije vsebuje sklep, da se ne bo udeležila
konference klubovih načelnikov, ker stoji
frakcija odločno na stališču, da se še niso
izledili pravi krivci ter intelektualni po-
vzročitelji ponarejevalne afe in da je tu-

Strahovit dan v Beogradu

Beograd, 16. januarja. p. Včerajšnji
dan in noč je bil Beograd odrezan od
vsega sveta. Po mestu je razsajala si-
lovito mrzla burja (hošava), ki je od
časa do časa dosegala brzino 30 m na
sekundo. Telefonski in brzojavni pro-
met, pa tudi brezžična zveza, vse je bilo
popolnoma prekinjeno. Vse ulice so
oledele, tako da je bilo skoraj nemo-
gče jih pasirati. Dogodilo se je mnogo
nesreč brezbroj šip je razbitih, mnogo
dimnikov se je podrla, na trgovinah so
razbite ali odnešene table, telefonske
in električne žice potrgane. Zvečer je
bil Beograd deloma v temi. Ta topel-
derskem hrbi je burja izruvala mnogo
dreves, Na Savi in na Donavi so mo-
rali ustaviti promet, nekaj tovornih čol-
nov in ladja Feniks je potonilo. Pri Pan-

Odgoditev razorožitvene konference

Dokler ne vstopi Nemčija v Zvezo narodov

London, 16. januarja. s. Po poročilu "Dal-
ly Telegrapha" bo pripravljala komisija
za razorožitvena vprašanja pričetek svoje-
ga dela, ki je bil določen za 13. februarja,
odgovorila. Kot vzrok te odgoditve se navaja
da je treba počakati na vstop Nemčije v
Zvezo narodov in da je več držav izjavilo,
da ne bo sprejelo nobenih obveznih dogo-
vorov, dokler Rusija ne bo zastopana v raz-
orožitveni komisiji.

Kraljestvo mode

Predpustna moda

Izdelovanje današnjih družabnih oblek ni navadna krojaška, temveč umetna in vseskozi zanimiva obrt. Umetnost, moda, obrt, industrija, higijena gredo roko v roki. Koliko so se prizadevali pred 20 leti higijenci in estetiki, da bi napravili iz takratnih neokusnih ženskih oblek nekaj, kar bi bilo podobno oblačilom antičnih Grkinj in Rimljanek! Njihovo prizadevanje je bilo zaman. Zdelo se je, da nikoli ne bo mogoče odstraniti strašnega kovinskega oklepa takratnih steznikov in da bodo morale ženske vedno pometati z dolgimi krili prah po cestah. A glej! Današnji modi ne more niti estetiki, niti higijenci ničesar očitati. Izginila so preozka krila, ki so bila nerodna, a njihovo mesto so zavzela spodaj široka krila, v katerih se lahko dame svobodno gibljejo. Letošnje plesne obleke so lahko enostavne, lepe in okusne. Samo patentirani moralisti godrnjajo, češ, da bi ženske ne smele tako kazati svojega telesa. Toda na mnenje teh konservativcev se nihče več ne ozira. Moderne ženske so že vajene hoditi po morski obali v kratkih trikotnikih, ne da bi se kdo zražal. Zato tudi ne razumejo, zakaj bi morale sramežljivo skrivati svoje roke ali hrbet na plesu, kjer navadno ni nič manj vroče, kakor poleti v kopališčih in letoviščih. In ni se jim treba bati. S telovadbo, plavanjem in sportom so si utrdile telo, njihove noge so lepe in polti se ne da nič očitati. Umazan vrat se je skrival samo pod visokim ovratnikom. Sedanja moda pa zahteva vedno čisto in lepo negovano kožo. Zato so tudi očitki moralistov neutemeljeni.

Letošnje plesne obleke se razlikujejo od lanskih v tem, da je zgornji del ožji in se skoraj popolnoma prilaga telesu. Krilo je spodaj razširjeno ali pa ima vsaj razne našive, ki ga razširjajo. Lanske obleke se lahko torej popravijo in prenarede. Zgoraj jih zožimo, spodaj pa našijemo širši pas iz prozornega blaga ali čipk. Nekateri novi vzorci plesnih oblek imajo zelo široka krila in kratak zgornji del. Imamo dve vrsti družabnih oblek — takozvano malo (za čajanke, zabave in gledališče) in veliko (za slavnostne prireditve, velike plesne itd.). Mala toaletta je vedno kratka, brez vlečke. Za vratom je majhen koničasti izrez. Rokavi so zelo kratki ali pa jih sploh ni. Takozvana velika toaletta ima letvis vlečko in velik izrez, ki sega včasih zadaj malone do pasu.

Letošnja plesna moda je razkošna. Na

plesnih oblekah vidimo mnogo zlata, srebra in draguljev, k sreči je vsa ta roba umetna. Zlati in srebrni našivi iz čipk se leskečejo na žoržetu svetlih barv, druge žoržete pokrivajo okraski iz steklenih, znotraj posrebranih koral, svetle žametaste plesne toalete so okrašene s steklenimi dijamanti, druge toalete so narejene tako, da pokrivajo spodnjo kombinacijo iz kovinske lamé zgornje prozorno blago nežne barve. Pogosto vidimo tudi plesne obleke, okrašene z drobnimi barvanimi koraljami. Tudi čipke so kombinirane z različnimi imitacijami draguljev, da se efekt poveča. V Parizu so zelo priljubljeni široki trakovi iz koral, ki pokrivajo vse krilo. Velike plesne toalete se delajo iz zlatega in srebrnega lameja ali brokata. Poleg tega so okrašene še z zlatimi in srebrnimi čipkami, krila so obrobljena z mehikimi trakovi iz kožuškovine. Mnoge plesne toalete so okrašene na prednji sredini. Pod temi okraski je krilo pogosto nabrano v gube. Zelo elegantni so tudi okraski iz pozlačene kože na večernih oblekah in velike plastične umetne cvetlice, našite spodaj na krilu.

Med barvami najnovejših pariških plesnih modelov prevladuje svetlovljivosti in najrazličnejših niansah od najbolj rdečkaste do najbolj modrikaste; nadalje nežno roza, jasno modra, bela, svetlo zelena, absintovo zelena, oranžna, črna itd. Pojavilo se je tudi mnogo plesnih toalet, sestavljenih iz nekajkih nians iste barve od svetle do temne ali pa samo iz dveh nians, ene svetle, druge pa temne.

Higijena obleke

Zadnjič smo govorili o sedanjih damski modi, ki je za zdravje ženskega telesa velikega pomena. Nergavi starokopitneži in ozkosrčni moralisti bodo seveda zagovarjali svoje subjektivno mnenje, da je sedanja damska moda nemoralna in da jo je treba torej preganjati. Kdor je gluh za vsako pametno besedo in kdor je vzel moralno v zakup, dasi ima morda manj pravice kričati o nemoralnosti, kakor ženske, ki nosijo kratka krila in obleke brez rokavov, mu pač ni pomoči.

Danes se hočemo pomuditi nekoliko pri moški modi. Moška obleka s higijenskega stališča še daleč ni tako idealna, kakor ženska. V primeri s sedanjo žensko je moška obleka neprimerno bolj nehygienična, kakor je bila damska moda v času najstrožjega gospodstva

steznika in drugih zastarelih pripomočkov za oviranje ženskega telesa v njegovem svobodnem gibanju. V času, ko so nosile ženske steznike, široka, do tal segajoča krila, dolge rokave in do brade segajoče ovratnike, je bila moška moda relativno bolj higienična, kakor ženska. Zdalj je baš narobe. Kljub velikemu napredku in razvoju sporta, se moška moda prav malo zмени za higijeno in njene principe, ki jih je usvojila damska moda. Vzrok je ta, da caplja moška moda z malimi izjemami daleč za duhom in okusom časa. Moški modi daje ton Anglija, ki je znana kot konservativna dežela. Posledice tega konservizma čuti v prvi vrsti moška moda. Res je sicer, da se je z razvojem sporta v zadnjih desetih letih marsikaj spremenilo in zboljšalo, da so izginili visoki trdi ovratniki in plastroni in da nosijo tudi moški nizke čevlje, vendar pa naltimo v moški garderobi še vedno na

mnoge zastarelosti, ki so v nasprotju z načeli moderne higijene. Dočim so ženska prsa izpostavljena neoviranemu vplivu svežega zraka, predpisuje moška moda visoko zapet telovnik. Med vojno so hodili moški večinoma gologlavi, letos poleti so pa propagirali tovarnari moških slamnjkov debele in izredno goste pletene slamnike, ki zraka malone sploh ne propuščajo. Zakaj bi ne smeli nositi moški poleti lahkih čopic in sandal, kratkih, do kolien segajočih hlač in tenkih nogavic? Če lahko hodi tako oblečena deca, ki ima nežno in gladko, torej tudi boli občutljivo kožo, ni prav nobenega razloga, da bi se ne mogli oblačiti tako tudi odrasli. Tudi rok in vratu bi ne bilo treba tako skrbno skrivati pred solničnimi žarki. Za žensko in moško telo bi moral veljati pregovor, ki pravi, da »kamor sije sonce, ni treba, da bi brodil zdravnik«.

S higijeničnega stališča moramo odklanjati tudi moške ovratnike. Res je sicer, da so moški ovratniki zdaj nizki in mehki in da smo v tem pogledu zadnjih deset let znatno napredovali, vendar pa moramo priznati, da bi bilo v interesu zdravja, če bi moški ovratnikov sploh ne nosili. Ovratnik mora biti narejen po srajci tako, da se tesno prilaga, srajca pa se mora s svoje strani prilagati vratu. To pa ovira kožo v dihanju. Pri gibanju glave bi nastala med ovratnikom in vratom vrzel, skozi katero bi mogla koža izločati nepotrebno toploto. Toda tudi to je onemogočeno, ker nosijo moški kravate, ki se jim zde najvažnejši del garderobe. Tako skuša moška moda v nasprotju z žensko na vse načine ovirati ventiliranje kože.

Velikega pomena za zdravje je svobodno gibanje zunaj v naravi. Telo se na počuti dobro samo takrat, kadar je oblečeno tako, da se ne potli. Zato je sportna obleka važen čimelji sporta sploh, in letna moška obleka bi morala biti narejena po vzorcu sportne. Povsem napačno bi bilo misliti, da so poklicani reformirati moško obleko razni kabinetni teoretiki ali apostoli zdravja. Moda je samo cilj. Ona ne zahteva, da bi jo smatrali za sredstvo, s pomočjo katerega dosežemo ta cilj. Tu morajo spregovoriti strokovnjaki, ljudje, ki dajejo moški modi ton. Namesbo da drve slepo za angleško modo, ki je nastala v posebnih razmerah in povsem drugačnem podnebju, naj bi po svojem preudarku reformirali moško obleko, vsaj letno. Strokovnjaki morajo imeti glavno besedo, higijena pa naj ostane ob strani in daje samo dobre nasvete. Po mnenju nekaterih moških je ženska moda produkt nečimurnosti, a vendar bi se morala moška moda ravnati po nji. V interesu higijene bi bilo, da se moška

obleka čim prej reformira tako, da moško telo vsaj poleti ne bo nedostopno svežemu zraku in blagodejnim solničnim žarkom.

K prireditvam in plesom

Pričelo se je kakor vsako leto, kakor vsako zimsko sezono. Čas pred pustom je namenjen plesom, zabavam in maskeradam, vmes pa tudi resnim, kulturnim prireditvam, koncertom itd. Pričetek je dostojen, toda bilanco in sodbo bo seveda mogoče podati šele po zaključeni seziji vseh letošnjih predpustnih prireditvah, katerih število že po dosedanjih napovedih ne bo mnogo skromnejše kakor v preteklih letih.

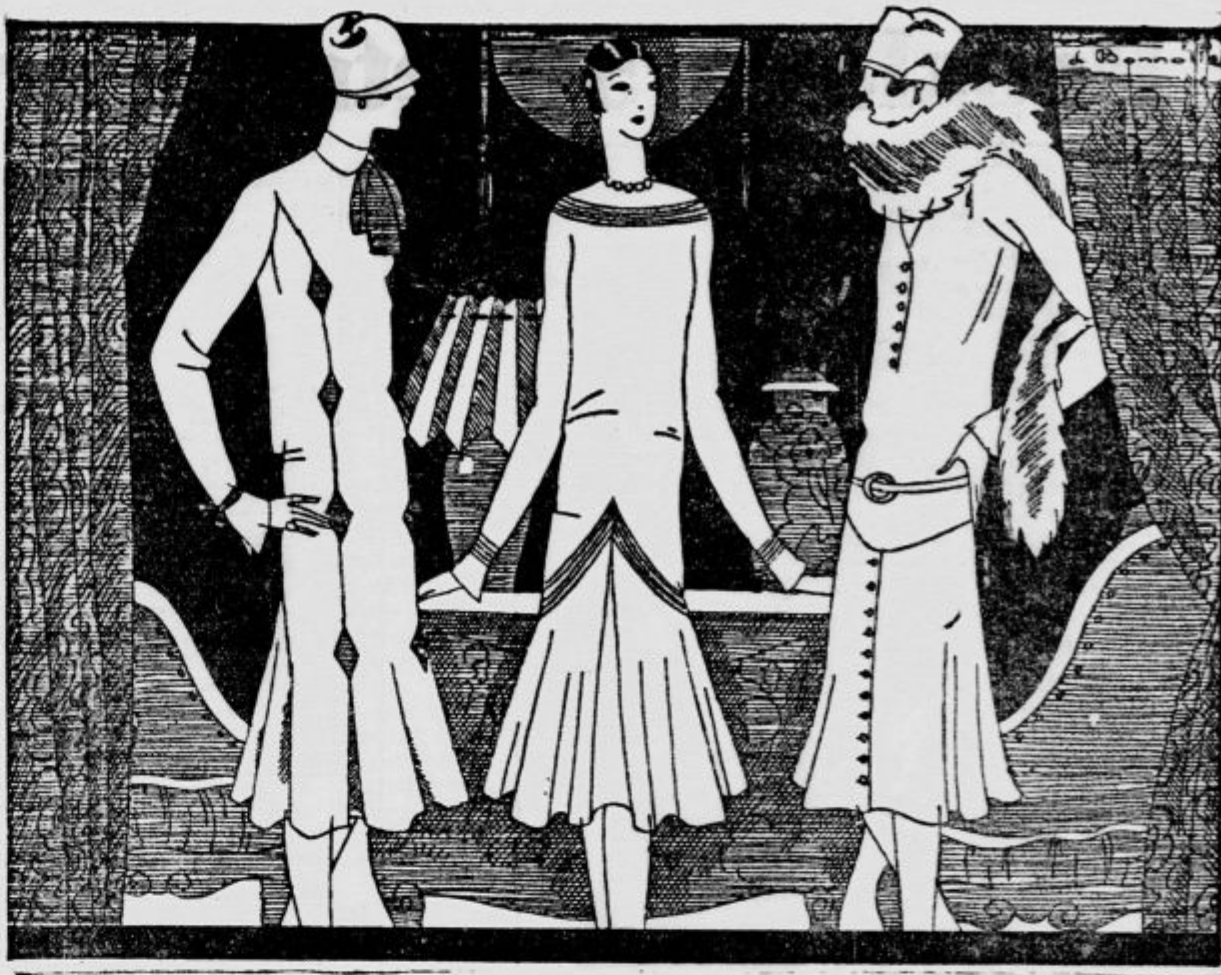
Pa da izpregovorimo le o večjih takih imenovanih elinih prireditvah, ki postajajo tradicionalne. Par opazk...

Elitne prireditve so nekaka revija finih modnih kreacij, plesnih sposobnosti in družabne ubranosti. V večjih mestih se strogo uvažujejo modni recepti in fiksna pravila, tako glede obleke kakor tudi zastran občejanja. V Ljubljani smo bolj demokratične sorte, kar je prav in opravno plesu tudi brez frakov, brez laka in brez klaka. Pač pa smo zadnjič nekaj napisali o rokavicah, ki ste si jih, dragi gospod, med tednom gotovo že nabavili...

Veste, ljubljanske dame se znajo prav okusno in večinoma tudi dovolj modno opraviti. Toda tožijo vsevprek, da je kurjava v unioinskih dvorani že parkrat bila pomanjkljiva. Lahne toalete ne vzdržijo hladu, zato se je zgodilo, da so dame odhajale pred časom slabo razpoložene domov in je sledilo nekoliko prehlada. Priporočamo torej primerno temperiranje dvorane.

Občuten nedostatek je nadalje v tem, da nikjer pri garderobi ni zrcala. Sredi stopnišča, ki vodi na galerijo, je sicer »nekaj za pogledati se«, toda mar naj vse dame pohitevajo gori na stopnišče, da se ogledajo, ali je vse v redu? Zrcalo spada v neposredno bližino notranje garderobe, na steno med vrati. Zeleti ti, da se nabavi daljše ozko zrcalo, segajoče blizu do tal.

Dalje: pri marsikateri prireditvi vodi od vrat v dvorano preproga, ki ji ljubljanci pravijo »tepah«. Ta je na mestu; nikakor pa niso na mestu tisti gospodje, ki se spravijo stat na preprogo. Pasaža mora biti prosta, pa makar se na stojišče nadrenja'lo pol Ljubljane! Naj se neha tisto prerivanje, ki ga morajo pretrpeti dame, preden dosežejo do svojega sedeža, vse v zadregah in v zmečkanih toaletah. Naj torej reditelji vzdržijo red od vrat do sedežev, da se ne bomo čutili kakor v ograji, marveč zares v dvorani. Critica.

Popoldanski toaleti

so bogato zvončaste in dolgi rokavov; blago: tenak kasha, baržun, maroken.

Eleganca manjših večernih toalet

Velurni filon blede ciklamne barve z bogato serpentinno. V sredi, evecuqe - barvni (nekako kardinalno rdeči) žoržet z enostranskim aranžmanom. In desno, opera - barvni fulgurant z velikim enostranskim godčjem (opera je nekako kompromisna barva med ciklamno in vijoličasto).

— doda že malo nežneje.

»E, Bog te bodi vesel, brate! ... Sveti Vasilij in njegovi tovariši naj te od danes vodijo po pravih ovinkih, da ne bi zopet zašel na take poti in še mene, nesrečnika, vlačil po njih! ... Bog!«

»E, da si mi zdrav, in pomoz! Močni nemočnim, Mičune!«

»Na zdravje brate ... Ha, pomoz! Ti, ki na nebu vedriš in oblačiš! ... Učvrsti nas, bedne, in ublaži nam dušo! In ne vodi nas v skušnjavo in na zla pot! ... Brate, da si mi zdrav!«

In ko je stara budimljanska prepečena rakla, modra in lokava kakor kaka Latinka, učvrstila utrjene moči in ude, in vrnila pamet v glavo in bratsko činstvo v srce, sta oba vzpodbodila vsak svojega konja in odjezdila, prvi navzdol, a drugi navkreber po komovskih strminah, ki so se nekako razvedrile. Njihovo skovalje je ponosno vzdrhtelo, in namršeni vrhovi so se nekako zavedli, zakaj tako čvrsto podpirajo težke obleke. Vera in Bog! ...

Katarje v grlu

ozdravlja RADENSKA VODA. Pij zjutraj požirkoma čašo segrete

Daniilo:

Prešeren in drugi svetniki v gramofonu

Slovensko ljudsko bomo reševali, hranili dobro zrna in, kar zmanjka, iz svojih bomo to možgan dodali. Prešeren.

Popolnoma se zavedam greha, ki sem ga zagrešil, ko sem Prešernu protikal verze, katerih nikdar nisem napisal ni. Kdor pa je poznal razmere gledaliških igralcev v časih pred vojno, mi bo odpustil greh, da sem se poslužil Prešernovega »signa« pri gramofonskih produkcijah.

Kadar je prišel kak gramofonski senzal v Ljubljano ter je zahteval kar kakih deset gramofonskih točk, je bilo naravno, da njegove zahteve nikdar nisem odklonil, ker je pomenjala gotov denar, izplačan takoj na roko.

Mnogo težje je bilo napisati take točke, ker primerno literature nač ni bilo. Najprimerneje se mi je pač zdelo, da sem se zatekel k Prešernu, ki je bil že davno v grobu. V gledališču imamo že od nekdaj najraje mrtve avtorje, zakaj tak avtor te ne more tožiti, pa ga lahko predrzno mrcvariš po potrebi in svoji volji.

Prešerna sem prebiral že v nežni mladosti. Njegove poezije so bile prva knjiga, ki mi jih je podarila lepa roka. Bila je Eleonora, zelo lepi spomini so spojeni s tem imenom.

Nj mi treba še posebej poudarjati, da je bila Eleonora apartna, duhovita blondinka. Lahko bi bila stvarniku za model. Takrat je moja mlada duša vedno koprnela po njej. Saj pa je tudi mnogo skrbela za mojo vzgojo in poleg tega je bila tudi prijateljica mojega inštruktorja, pesnika Campermana. Ob priliki mi je podarila najlepšo knjigo tedanjega časa, Prešernove poezije, tiskane na finem papirju z zlato obrezo.

Tiste čase je bilo še moderno, da so po slovenskih salonih ležale take knjige na mizicah. Danes, ko Prešerna bolj slavlj, ga imajo v knjižnicah, da se ne opravi.

Lepa, dobra in duhovita bitja menda niso ustvarjena za ta svet, in tudi Eleonora je umrla v najlepšem cvetju svojih sedemnajstih let. Prehladila se je v Čitalnici in na njeno belo krsto je padlo jesensko cvetje. Še danes se spominjam, da je na svojem zadnjem sprehodu, ko je ob solničnem zahodu prihajala po Hrenovi ulici domov, nosila belo modno obleko, Klobuček, podoben avbici, kakor so ga nekdaj nosile stare mamice,

je obrobljal nieno glavico, izpod nje pa so se vsipali lepi zlati kodrčki. Nasmehnila se mi je, ko se je zadnji solnični žarek poigraval na njenem ljubkem obrazu.

Minili so trikrat trije tedni po njeni smrti, in ob Vseh svetih je nenadoma zapadel tako debel sneg, da je bilo nemogoče priti na grobišče pri Sv. Krištofu. Jaz pa sem kljub temu pregazil do prostora, za katerega sem vedel, da je njen grob, ter sem vtaknil v sneg šopek belih rož ... A brez pomoči grobarja se ne bi več mogel izkopati iz snega.

Prešernove poezije pa sem hranil najmanj trideset let, in kadar sem jih prebiral, sem se vedno s hvaležnostjo spominjal Eleonore.

Naj povem na kratko; še danes mi teži dušo, da sem podtkal Prešernu to in ono in ga ovekoval v gramofonskih ploščah na precej čuden način, četudi brez slabega namena. Priznati pač moram, da sem s tem okoristil svoj mošnjiček, ki je venomer zeval.

Ko me je nekoč pripeljala pot v Kranj, sem posetil Prešernov grob, in ob njem sem se spomnil svojega greha. Na posvečenem kraju sem postal resen ter v mislih prošil Prešerna oduščanja.

Hudomušaj Oton Župančič me je zato vprašal, ali se ni spomenik podrl name? ...

I, saj sem Prešerna ovekoval v gramofonu, kar je tudi nekaj. Kdo naših poetov pa uživa tako nesmrtnost? Še čez sto in sto let bodo lahko generacije za generacijo poslušale v gramofonu Prešernove verze, če ne bodo do takrat ponokale vse plošče. V Ameriki pa jih bodo gotovo hranili, ker jih je na stotine prodala tjakaj berlinska »Deutsche Gramofongesellschaft«, ki je imela izključno pravico za prodajo v Ameriki. A v Berlinu hranijo matico. Sedanji slovenski duševni fenomeni bodo do takrat že pozabljeni, četudi se vsako leto v vsaki župniji rodi najmanj eden, toda v gramofonu, razen Prešerna, doslej še nihče ni prišel.

Po svojem mnenju bi torej z gramofonom opravil, a težji me še hušji greh.

»Prešeren in drugi svetniki« se glasi naslov brošure, ki jo je natisnil Slatnar v Kamniku. Naj navedem samo en primer: »Na Babelju zobu je naš Prešeren pisal »Krst pri Savici«, ko je neka baba mirno prišla ter jezikala in gofijala. Prešeren se je razlezel in vrzel za njo svojo fajfo, baba da se je izpodtaknila. (Nadaljevanje na 11. strani)

Proslava 50 letnice tržaške „Edinosti“

Dr. Josip Wilfan,
predsednik političnega društva „Edinost“ v Trstu in poslanec tržaških Slovencev v rimskem parlamentu.

Jubilej „Edinosti“

Danes slavi tržaška „Edinost“ polstoletnico svojega obstoja. To je polstoletja trdega, idealnega, neumornega, neustrašnega, požrtvovalnega, a zato tudi uspešnega dela za pravice slovenskega življa v Trstu in v Primorju! V najtežjih razmerah se je rodila „Edinost“. Boriti se je morala na dve fronti: proti Italijanom na eni in proti avstrijski vladi na drugi strani. Težka je bila ta borba, saj je Avstrija v svoji zaslepljenosti podpirala priseljene Italijane, mesto da bi se opirala na avtohtoni slovenski življenjski gibanje, ga skušala nacionalno in gospodarsko okrepiti in iz njega ustvariti močan jez proti tujemu, niti sami najnevarnejemu navalu z jugozapada, Peščica idealnih narodnih mož je bila, ki je poklicala v življenje „Edinost“ kot glasilo tržaških in primorskih Slovencev. Z vneto in navdušenjem, ki ga daje človeku samo dobra stvar, so se ti možje lotili dela. Z odličnim pesnikom so navduševali slovensko ljudstvo za narodne ideale, budili narodno zavest in vzgojevali ljudske mase v krepkem narodnem duhu. Ko so izvršili svoje delo v listu, so hodili med ljudstvo ter z živo besedo izpopolnjevali vzgojno delo, ki so ga započeli v „Edinosti“. V tem delu je bil sistem. In ker je to delo navdajalo žarka, nesebična ljubezen do rodne grude in slovenskega jezika, je imelo tudi uspeh in je rodilo bogate sadove. Preje letargične ljudske mase, ki se že skoraj niso več zavedale svojega poudra in jezika, so se probudile, in tržaški Slovenci so kmalu zasloveli kot najbolj zaveden in narodno najbolj probujen del slovenskega ljudstva. Do čim je preje slovenski življenjski v Trstu stalno padal, ker je slovenske priseljenice izza ledja neprestano absorbirali gospodarsko in kulturno močnejši italijanski element, so odslej slovenske vrste vidno in nevzdržno naraščale. Rodoljubni trud „Edinosti“ in podrobno delo slovenskih kulturnih in političnih delavcev med slovenskimi masami v Trstu je pač vedno bolj in bolj zaviralo absorbiranje slovenskega približja s kmetov in tako stalno jačilo slovensko fronto. Pred dobrimi 30 leti so bili Slovenci na tleh že celo v tržaški okolici. Že tam so Italijani zavajali najvažnejše postojanke.

Zasluga „Edinosti“ in onih, ki so bili zbrani okrog nje, je, da so Slovenci ne samo zopet priborili vse že izgubljene pozicije v okolici, marveč da so celo zmagovito jeli prodirati v mesto samo. V zadnjem desetletju pred vojno je moč slovenskega življa v Trstu že tako narastla, da je Trst v avstrijskem parlamentu zastopal že tudi slovenski poslanec. Mirovna pogodba je odrezala teritorij, na katerem deluje „Edinost“, od našega narodnega telesa ter je potisnila razvoj dogodkov v drugi pravec v trenutku, ko je Trst postajal ne le po krvi, temveč tudi po svoji zunanosti slovensko, jugoslovensko mesto...

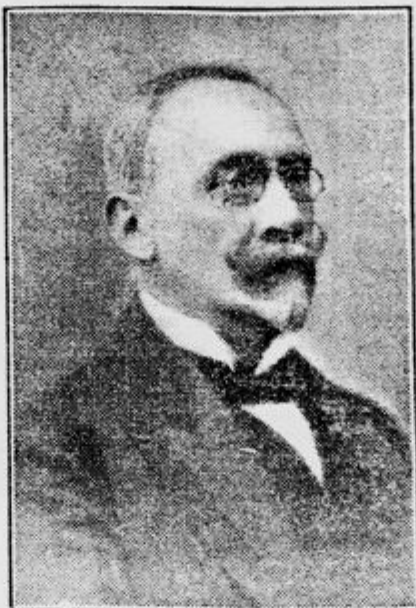
Neizbrisne so tudi zasluge „Edinosti“ za poglobitev jugoslovanske narodne zavesti med našim primorskim ljudstvom. Ona je spajala zlasti Hrvate in Slovence v skupnem delu za narodno obrambo, a je od nekdaj bila propovednica narodnega edinstva.

Kdor bi prelistal ogromno biblioteko, ki jo tvori petdeset dosedanjih letnikov „Edinosti“, bi videl, koliko je v njih nakopičenega najplemenitejšega kulturnega in političnega vzgojnega in buditeljskega dela. V novejši slovenski politični in kulturni zgodovini je malo mož, ki bi ne bili tudi sotrudniki „Edinosti“. Od vsega začetka pa do danes so vršili njeni uredniki kar najbolj požrtvovalno svojo težko dolžnost.

„Edinost“ praznuje svojo petdesetletnico v povsem novih razmerah. Položaj našega naroda v Primorju je spremenjen v svojih temeljih in „Edinosti“ je pripadla skrajno težavna in delikatna naloga, da v lojalnih odnošajih napram novi državi z mirno odločnostjo in modro treznostjo brani in ščiti primitivne pravice našega ljudstva in da mu je uteha v najtežjih trenutkih. To nalogo vrši „Edinost“ z občudovanja vredno sposobnostjo in požrtvovalnostjo.

Naše ljudstvo v Julijski Krajini se bo danes s hvaležnostjo spominjalo svoje „Edinosti“, katere ime mora bolj kakor kdaj postati geslo vsega dela med brati v Primorju, a ves jugoslovanski narod s ponosom zre na list, ki reprezentira dober del vrlin našega nacionalnega značaja.

„Edinost“ iskreno čestitamo, bratski redakciji pošiljamo priske pozdrave!

Dr. Gustav Gregorin,
prvobornik tržaških Slovencev in zastopnik Primorja v emigraciji.

Ivan Nabergoj,
prvi slovenski poslanec v tržaški okolici in soustanovitelj „Edinosti“.

Dr. Otokar Rybar,
dolgoletni zastopnik tržaških Slovencev v dunajski zbornici.

Osobe uredništva in uprave „Edinosti“ ob petdesetletnici meseca januarja 1926.
Zgoraj od leve na desno: kronist Rudolf Vidrih, upravitelj Hinko Pertot, urednika Viktor Kluder in dr. Ivo Pertot; spodaj: glavni in odgovorni urednik prof. Filip Peric, uradnica uprave Nadica Starčeva, ravnatelj redakcije Makso Čotić, uradnica uprave Justina Kraljeva in urednik dr. Janko Vovk.

Dr. Ivan Marja Čok,
poslovodni odbornik konzorcija „Edinosti“.

Dr. Edvard Slavik,
sedanji predsednik tiskarne „Edinost“ in tajnik političnega društva.

Dr. Mirko Vratović,
zastopnik Istre v političnem društvu „Edinost“.

„Edinost“ in njene predhodnice

IZ POLITIČNE ZGODOVINE TRŽAŠKIH SLOVENCEV.

L. 1816.—1850.

Zgodovina tržaških Slovencev je stara. O njihovem narodnem prebujanju bi se dala napisati cela knjiga. Že l. 1816. — torej pred 110imi leti — je razpisal Fr. de Bagliardi v tržaškem uradnem listu „Osservatore Triestino“ službo mestnega tajnika in le med pogoji za sprejem v službo zahteval znanje treh jezikov: nemškega, italijanskega in slovenskega („a lingua tedesca, italiana e cragnolina“). Slovensčina, takrat še „kranjsčina“ imenovana je torej bila uradno priznana in se je praktično uporabljala.

Ko je kmalu nato prišel na površje knez Metternich in je absolutizem triumfiral, je delala nemška birokracija po trdem programu: izganjala je naš jezik iz šol in uradov. Nič boljše se ni godilo Italijancem; tudi ona je morala deliti usodo s „kranjsčino“, ki se je umikala v nedeljske šole in v cerkve.

Po letih trdega absolutizma so se razmere izpremenile. Namestnik Stadion, ki je

uvidel nesmiselnost absolutistično - germanizatoričnega početja, je uvedel v Trstu in na Primorskem sploh drug sistem. Začel je otvarjati tudi slovenske šole in je veljal prevajati učne knjige. Naše ljudstvo na Primorskem, kakor povsod, je bilo takrat nacionalno indiferentno. Šele polagoma se je začelo prebujati in dvigati glavo. Jovan Vesel Koseski, ki je pošiljal dopise iz Trsta očetu Bleiweislu za „Novice“, se je moral uklanjati cenzuri; njegovi rokopisi so romali na Dunaj, kjer je odločal o njihovi usodi tamošnji policijski ravnatelj.

Viharno leto 1848, ki je stresalo temelje avstroogrške monarhije, da so začeli du najski možgatel resnejše razmišljati o položajih narodnih, je prineslo tudi v Trst novo burjo. Slovensko in hrvatsko nabiranje v Trstu si je tedaj ustanovilo „Slavljansko društvo“. Prvi njegov starosta je bil Jovan Vesel Koseski, ki je razvil na slovenski skupščini dne 6. dec. 1848 ob širen program kulturne in politične vsebine. Narodno načelo je takrat stopilo na dan. V aprilu 1849, pa je izšel prvi tržaški slovensko hrvatski politični mesečnik „Slavljanski Rodoljub“. List je urejeval carinski uradnik Ivan Cerar. Po peti številki je bil o lista konec. L. 1850. je sledil „Jadranski Slavljani“. Pri njem so sodelovali: prof.

Rudmaš, Ivan Macun, Miha Verne, J. Toman, Fr. Babič in M. Stojanović. Deputacija „Slavljanskega društva“ se je tedaj poklonila tudi hrvatskemu banu Jelačiću na Reki.

OD L. 1850 DO „EDINOSTI“.

Simon Rudmaš je moral kmalu prenehati z izdajanjem „Jadranskega Slavljana“. Vrel je od lista slovo po šesti številki s pomembno izjavo, da „nadloge Slovence zedinijo in pripravijo do spoznanja, da se posamične palice ložje prelome“.

„Slavljansko društvo“ je kmalu nato tudi opustilo svoj političen značaj. Začelo je gojiti družabnost in prirejati veselice ter se je izpremenilo v „Slavljansko Čitalnico“. L. 1853. je izdal še kolektarček, ki ga je uredil Josip Godina Verdeljski; eno leto pozneje pa ni dobil pisec več dovoljenja za natis kolektarja. Nastopih trinajst let je vladilo v vrstah našega življa v Trstu popolno mrtvilo. Šele volitve v tržaški mestni svet l. 1865. so postale nov mejnik v gibanju tržaških Slovencev.

L. 1866. je izšla prva številka „Ilirskega Primorjane“. List je izdajal Godina-Verdeljski v družbi s svetoviranskim učiteljem Pionom. List je izhajal dvakrat na mesec ter je dobil l. 1867. naslov „Slovenski Primorjec“. Vsebinsko mu je bila politična, urejal ga je Vekoslav Raič. Pisatelji Fran Ceznar

Hiša Antona Trobeca.

Tu se je 20. septembra 1874 ustanovilo politično društvo „Edinost“. Anton Trobec je prvi sprožil vprašanje lastnega glasila tržaških Slovencev. Bil je uverjen, da je določena Trstu v slovenski politiki posebna uloga.

I. Suchy: Mylord and milady na elitnem balu

Saj ju poznate. Za tak elitni bal, ki ga vsako leto priredi ljubljanska elita — odtod ime elitni bal — ni bilo treba bogve kake reklame, zakaj društvo kot tako je bilo že zadostna reklama. Povrh vsega so imele na bal vsotop zgozlo povabljenke in povabljeni. Med slednjimi seveda nista smela izostati naša odlična znanca lord Kingshoes and milady.

»Kaj boste šla na bal, mylord? In jaz bom šel tudi, nein? To bo herlichschön! Jaj, jaj, kako bo gledala folk, ko bo prišla lord in jaz na bal. Was sagen Sie, nu, so reden Sie! Gremo?«

»Aber Cukerl, seveda gremo.« Nakar se je v znanem jazzband-temu zavrtela okoli svoje osi, skočila lordu v naročje, da se je kar temno zalila njegova rdeče-bela glava, ter z vročimi ustni poljubila mylordove ustni, ki so ob nepričakovani navali še bolj sčile tisti znani matematični označbi za neskončno. In zrl je na svojega življenja polovico s tistimi vedno jokavimi modrimi očki, ki so že toliko žena osvojile. Sila srečen je bil.

Odkar jima je pismonoša prinesel povabilo za bal, ni bilo več miru v deželi. Začela sta s pripravami, ki naj bi dostojno niti položaju opremile telesne oblike obojice. Kakor je to že po sebi umljivo, je prišel prvi na vrsto lord,

zakaj njegova toaleta ni bila toliko komplicirana nego milady.

Nov frak — londonske provenienoe seveda — je s svojo svileno podlogo kar ritmično praskljaj, da je milady pri probi nehoti vzkliknila: »Jaj, wie herrlichschön! Veste lord, boste nevarna ženskami!« — kar je lord kvitiral z dobrodušnim nasmehom. Srajca je bila na debelo naškrobana in zlikana, da se je na prsih nabrekli kakor oklop, pod katerim bije junaško srce. Da so v srajčnih gumbicah tičali briljantki, menda ni treba poudariti. Pantaloni, ali po domače hlače lordove, so od spodaj do blizu pasu zlikane v vodoravnih linijah, sila poveljevale lordovo stasitost.

»Verfluchte Kerl!« je milady vzdihnila ter sladko z očmi ošinila mylordovo postavo. Črevljički so bili to-ot hiperlakasti ter so se svetili... pa saj nimam izraza in primere. Claque cylinder — oni skončlavi pokrivač, ki se je s pritiskom ob strani dal skopčati, da je v rokah plesalca potem nadomeščal pahljačo — je poseben kurir prinesel z Dunaja. Zakaj v patriarhalni Ljubljani je tak pribor malo znan pojem.

Lord je bil tedaj s pripravami gotov. Prišla je na vrsto milady. Tu pa mi skoraj zastaja pero. In ne vem, če bom kot vesten kronikar mogel zadostiti radovednemu žensktvu. Skratka: milady je naličila kraljici iz pravljice dežele.

Začnem pri glavi. Črni lasi so bili frizirani a la Lya de Puti, ali kakor se

že imenuje tisti »filmski Skoreo«. Ker nočem delati reklame posilincu, rajši ne povem, kateri ljubljanski dameki frizer je izumel ta najnovejši umotvor. Stoji pa, da zasluži dotičnik »Grand Prix«. Bila je srčkana njena glava. Črne obrvi so bile, dasi že po naravi precej goate in dolge, še umetnim potom podaljšane skoraj v celji širini mičnodolnega obrzka. Oči so se svetile, da je »Koh-l-noor« diamant, ki ga je ne vem kateri predvojni potentat nosil, v tem pogledu skralna ničevnost. Še celo njen nos se je tonot solnčil pod vtisom svoje okolice. Zakaj ustnice — diskretno potenceirane v rdečini — so odsevale kakor niz rdečih jagod. Bradica njena je z zadovoljstvom podpirala ves ta čar, liki Atlant, ali kako se že naziva tisti antični bog, ki nosi zemljo na svojih ramenih.

Dekolté je bil spredaj v obliki trikota potisnjen skoro do razdvojnje črte bujnih nedrj in tudi zadaj je segal do polovice hrbtenice. Svilena plesna obleka se je nad golimi rokami v ozkih namramnicah ovrhela pleč ter se izpred nedrj v slikovitih naborih spuščala vse tja do kolkov, ki so začasno ukrotili razmah oblik, utesnjevši jih, da so mozele priti v poštev konture v sredini telesa. Še-le izpod teh so se zopet razvile v neutesnjene nabore, ki so padali vse tja do meč, ki so seveda morale biti proste vsake odvisne koprene, zavilajoč se zgolj v bajnohojne nogavičice. Te so končale v atlastih čuđa-črevljičkih, preko in preko prešitih z nevem kakimi

svetljikajočimi se kamenčki in zvezdami. Oh!

»Cukerl, kako si lepa!« je občudovaje vzkliknil lord ter se že hotel lotiti njenih ustnic, kar mu je zabranila, rekoč: »Aha! Ne boste nora, lord, kako bom zgledala potem, če me boste hoteli poljubiti. Na, da kissen Sie, tu moja roka!«

In kot kavalir se je mylord zadovoljil s poljubom roke.

Ko sta se zadostno načudila drug drugemu ter v zrcalu zazrla potrjeno sodbu, sta se drug drugemu nasmehnila. Čeh: »Midva pa!« — in se zavila v plašče ter v snežnih črevljičkih varno, varno stopala po stopnicah nizdol, kjer ju je že čakal ljubljanski »nobelijakar«.

Komaj slišno je zdrčala kočija.

Poklon, ki ga jima je poklonil elitni portir, bi bil vreden filmoveja. Grandeca, s katero sta stopala v vis do dvorane, je povzročila marsikak zavisten vzdihljaj v isti smeri stopajoče ljubljanske elite. Radostno razpoložene milady je poknilo prostor. Njeno hah-hoho- in hihitanje je moralo že udariti v plesno dvorano, zakaj zdajci se je pri vratih pojavil celokupni odbor, ki je z globokimi pokloni in z občudovalnimi pogledi želel dobrodoščilo lepemu paru.

Vstopivšima se je nudil veličasten prizor. Vse tja do vzvišenega prostora, kjer je bila placirana muzika, je elita novodošlih napravila špalir, da je milady nehoti ušla v žargonu izustena: »Gott über der Welt, wie herrlichschön!« — in da so lordove oči plesale taran-

telo. Kaj ne bi če je pa vse žensktvo kakor začarano motrilo njega, kakor bi on edin vsem plesnim avanturam udovoljiti mogel.

Toda samo prvi valček sta plesala skupaj, zakaj odslej sta se gibala vsak v drugi smeri, se pravi, on z damami, ona s kavalirji elite. In nista se našla. Čim bi on trenutno našel nio »na razpoloženo« je bila že v rokah drugega kavalirja in obratno. Bogve, kdaj bi se jima posrečilo sniti se, da ni v kritičnem momentu lord zapazil milady v rokah Japonca Ri-šo-ka, ki ga je vrag moral privedi na lice mesta vsikdar, kadar je nastopil lord. Saj veste, da mu Japonec greni življenje, odkar je zagnal, da na vse pretege hofira milady. Čim je lord ugotovil, da se njegove jokave očke niso zmotile, je vzkipeł, se pravi svojo trenutno plesalko sredi dvorane je pustil na cedilu ter liki toreador na španskega bika skočil do osuplega, nič hudega slutečega parčka. In izkupil bi jo bil Japonec (ali pa lord!), da ni milady svojega od plesnega napora vznemirjenega ličeca naslonila na lordov oklopnik, odnošno srcačo, kateri je vtisnila neizbrisno večbojno prevlako.

Naj bogovi milostno zagrnejo ono, kar je sledilo. Lordove soigajranosti je bilo seveda konec in stem tudi konec njune zabave.

»Gremo!«

In šla sta. Zakaj lordova beseda je vedno odvažila.

Na svidenje, lord and milady, na obalah sinjega Jadrana!

Župnijski uradi, cerkveni predstojniki, trgovci !!

Pozor! — Svečnice se bližajo!

Podpisana tvrdka izdeluje ter ima v zalogi prvovrstne voščene oltarne sveče vseh velikosti, jamčeno dobre kakovosti, voščene zvijke, gladke in okrašene, kakor vse cerkvene potrebščine in sicer: voščeno prižgalno vrstico, fino kadilo, ogelje za kadilnico itd., po jako nizkih cenah. — Za p. n. trgovce krasno okrašene sveče s svetimi podobami ter zlatimi in srebrnimi podobami. — Zahtevajte cenik! Pri večjem naročilu (nad 50 kg) franco zaboj. Izvršite takoj naročilo. Se najpogosteje priporočata z odličnim spoštovanjem

Pisavec & Dolinšek,

svečarna, medicarna, slaščičarna, Ptuj, Panonska ulica 8, pri pošti.

Ofertna licitacija.

Državna uprava veleposestva Bogdana Pušiča v Vitanju oddaja v smislu čl. 14. zakona o državnem nadzorstvu in državni upravi veleposestev (Uradni list 4. z dne 11. januarja 1923) potom ofertne licitacije na parc. 38, 42 in 43 v Stenici pri Vitanju, okraj Konjice okoli 2000 m² trdega lesa na panju.

Interesenti blagovolijo si ogledati na licu mesta in položiti predpisano opremljene oferte do 26. januarja 1926., 18. ure na državno upravo navedenega veleposestva v Vitanju.

Po odobreni pogodbi je kupec dolžan položiti 50% nakupnine potom ene banke v Celju ter je obenem obvezan vzeti električno žago po dogovoru v najem.

VITANJE, dne 14. januarja 1926.

Franjo Svikašič
državni komisar.

Krasno posestvo,

ležeče v slovenski Dravski dolini, tik ob Koroški progi, z lepim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, vse v najboljšem stanju, moderni hlevi, žaga strojno upeljana s 25 konj. silami, 80 oralov gozdov za posekati, ter je odprava lesa jako ugodna, 20 oralov njiv, travnikov in pašnikov, zemlja oziroma lega iste tudi primerna za hmelj, živina prvovrstne inozemske pasme. Cena skupno s premičnim in nepremičnim premoženjem Din 1 1/2 milijona. Prodaja tega posestva se izvrši zgolj iz koncentracije vpostavljenih industrijskih obratov. Vpraša se pri: Železarni Muta, Muta ob Dravi ali Kdhar & Zamlič, Maribor.

314 a

Mestni pogrebni svet

Potrji globoko žalost naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežujočo vest, da je naš iskreno ljubljani sin, soprog, brat, stič, svak in zet, gospod

France Kavčič
mag. pisarniški ravnatelj

v soboto, dne 16. tm. po kratki mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika se bo vršil v ponedeljek, dne 18. januarja 1926 ob pol 4. na pokopališču k Sv. Križu. Sv. maše za dušico se bodo brale v larni cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1926.

Globoko žalujejo estali.

Originalne potrebščine za OPALOGRAPH. Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil. 27 a IV.

LUDVIK BARAGA

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica št. 6. Telefon št. 980.

OBJAVA.

Cast mi je javiti slav. občinstvu, da sem prevzel
kavarno Medulić, Zagreb, Illica 59

ki jo bom vodil najvestnejše, in se radi tega najuljudnejše priporočam cenj. občinstvu, ki naj bo uverjeno, da se bom trudil po vseh močeh, da zadovoljim p. n. svoje goste.

Z veselošpovanjem V. Tratnik.

JAKOB PERHAVEC

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov
Maribor, Meljska cesta 3

priporoča svoje najfinše likerje vseh vrst, dezertna vina, kakor Vermuth, Marsala in Marsala. Istotako je v zalogi vedno pristna slivovica, brinjevec, rum ter konjak

Novosti!

Domača industrija!

Vesta - Radiumplastik - senčniki

neprekosljivi, najdekorativnejši v vsakem slogu in barvi!

**Vesta, svetlobna industrija, tovarna lesten-
cev in svetlobnih teles**

Atelje: Kolodvorska uli ca8/1.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

+

Javljamo žalostno vest, da je gospod

Franc Cerar
tovarnar slamnikov v Domžalah,

bivši gerent, občinski odbornik, predsednik krajnega šolskega sveta, bivši načelnik okrajnega cestnega odbora itd. danes preminul.

Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen spomin.

Domžale, dne 15. januarja 1926.

Trško županstvo Domžale.

'INKRA', industrija kravat

D. Cerlini & Co., — CELJE.

Naše cenjene odjemalce vljudo obveščamo, da smo v poslednjem času svoj tovarniški obrat zelo izpopolnili in izdatno razširili. Z ozirom na to smo od sedaj naprej v prijetnem položaju, da nudimo gospodom trgovcem našo zelo bogato zalogo precizno izdelanih ter kvalitativno prvovrstnih

samoveznic, regat itd.

v najmočnejših vzorcih in oblikah. Povečanje obrata nam omogoča, da lahko izvršimo vsako, najsi bo še tako obsežno naročilo. Uverjeni smo, da bodo gg. trgovci krili svoje potrebe pri nas kot popolnoma domačem podjetju, osobito še ker bomo tudi kar se tiče cen

konkurenčni v vsakem oziru

najsi bo napram inozemskim ali tuzemskim izdelkom. Cenjene gg. interese vljudo prosimo, da blagovolijo vpoštevati navedena dejstva ter zahtevajo obisk našega zastopnika, ki jim bo radevolje predložil našo bogato urejeno vzorčno kolekcijo.

Naslov našega gl. zastopnika za ljubljansko oblast je: L. Maher, Ljubljana, Zeljarska ul. 7, na katerega se blagovolite radi hitreje postrežbe obrniti potom dopisnice. Sicer pa bo toliko prost, da Vas v najkrajšem času sam obišče.

P. n. trgovci iz mariborske oblasti naj se blagovolijo obračati direktno na centralo v Celju.

Za obilna naročila se priporočamo ter bledimo z odličnim spoštovanjem
„INKRA“, industrija kravat, Drago Cerlini & Co., Celje.

Zahtevajte povsod

čokolado - kakao - bonbone

znamenite svetovne tovarne

„TOBLER“ (Bern-Sulca)

koncesion zastopstvo in skladišča po vsej Evropi S.R.S.

„OBOROT“

Beograd, Knežje Ljubice ulica 15,
Telefon 31 89. Zahtevajte cenik!

Josip Pernuš

oblastno preizkušeni mestni tesarski mojster.

K R A N J

Kokriško predmestje štev. 80.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih vsa v svoji stroko spadajoča dela in sicer: zgradne mostov, jezov, hč, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpne strehe, kupole cerkvene ostrežja, balkone, vrtno ulice, verande, razna tla in stopnice.

Mestna uprava ptujška

proda

kompleten kino-aparat.

Prvovrstnega

slasličarskega pomočnika

sprejemem. — Nastop takoj.

JOSIP POGLAJEN

Gospió, Hrvatska.

Opozorjamo

vse interesente, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v znesku Din 2—. Posebno opozorjamo na to, da one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov“ bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Din 2—

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

— Nagnite se naprej... tako! je dejala z mehkim glasom, svečano kot se spodobi svečenici tajnostnih obredov. Takoj vam bo bolje. Če ste utrujeni, ležite vznok. To je znamenje, da prihaja spanec. Le mirno se mu vdajte.

Vpliv močnejše volje je zmagal. Kontrola lastnih misli se najprvo vda opiju. Rita ni več mislila na to, da zbeži v sveži zrak iz tega opojnega dima, ki je valoval po sobi. Nagnila se je naprej, brado si je naslonila na prsi in slabost je ponehala. Tudi duševno stanje se ji je začelo spreminjati. Njen odločni upor je vedno bolj ponehaval in padala je vedno globlje v popolno pasivnost. Tla so se vedno hitreje začela vrteti pred njo, tako da je slednjič videla samo še vrsto koncentričnih krogov. V začetku je še vedela, da je to samo slepilo, slednjič se mu je pa popolnoma vdala.

Gospa Sin jo je položila počasi na blazino, tako mehko in oprezno, da se ji je zdelo, da traja to več minut in da se potaplja vedno globlje.

Zdelo se ji je, da leži že par ur v senci mogočne palme, ki razteza svoje velike liste nad njeno glavo. Sonce je stalo v zenitu in pripekalo navpično na zemljo. Senca palmovih peres se je črtala kot preproga okoli njenih nog. Na eni palmih vej sta sedeli dve krasni papigi.

Bila je v tropski pokrajini. Na vsem obzorju ni bilo drugega zelenja kot palma, ki ji je delala senco. Kamorkoli je segal njen pogled, je bil sam pesek. Nikjer ni bilo žive duše. Ona in veseli papigi so bil čisto sami sredi Sahare.

Toda glej! Mnogo, mnogo milj daleč se je nekaj gibalo in je dvigalo prah! Več ur bi moralo trajati, da bi majhna postava, ki se je bližala, dosegla samotno palmo. Z veseljem je Rita občutila brezkončnost časa. Če bi se dotična oseba še tako počasi približevala, je hotela počakati, dokler ne pride. Vsekakor je ležala pod palmo zelo dolgo, morda cel teden. Začela se je zanimati za papige. Ena se je gibala in ko je opazila, da jo Rita gleda, jo je tudi gledala. Rita je neskončno dolgo tako ležala in se čudila, zakaj je ena papiga tako izredno inteligentna, druga pa naravnost bedasta. Ko je povesila oči in spet pogledala v peščeno planjavo, je opazila, da se je oseba tako približala, da jo je spoznala.

Bila je to gospa Sin. Rita se prav nič ni čudila, da prihaja baš ona. Čudila se je le, kakšen tovor prinaša gospa Sin na glavi.

Obklečena je bila na čuden način. Vkljub svojemu snu se je Rita zavedala, da to ni niti angleška, niti kubanska obleka, temveč obleka kot jo nosijo ljudje v Veliki Sahari. Bila je zelo elegantna, da se ji je Rita kar čudila. Imela je zlate čevlje iz izredno visokimi petami. Rita se je spomnila, da ji je enkrat Sir Lucien opisal, kako elegantno se nosijo Arabkinje.

Prikazen osebe v pesku puščave je bil višek njenih sanj. Spoznanje, da je to gospa Sin, je značilo že pojemanje opijevga vpliva. Spomin se ji je začel vračati in to je bil prvi znak, da je začel njen razum spet delovati.

Rita je naenkrat spoznala, da sonce več ne sije, kajti ostro začrtane sence, v kateri je ležala ni bilo več videti. Med opazovanjem papig je nastala noč. Pesek se je svetil srebrno in mesec je stal na nebu ravno nad njeno glavo, kjer je prej bilo sonce.

21

Gospa Sin je stala pred njo in polovica njenega telesa je bila v mesečni luči, in se svetila kot slonokoščeni kip, dočim je bila spodnja polovica v popolni temi, tako da se je zdelo, kot bi bila presečena na dvoje.

Gospa Sin je položila tovor, ki ga je nosila na glavi, na tla, pokleknila pred Rito, ji spoštljivo poljubila roko.

— Vaša sužnja sem, moja makova kraljica.

Govorila je čuden jezik, brezdvomno afričansko narečje, toda Rita ga je popolnoma razumela. Nato je gospa Sin položila roke na predmet, ki ga je nosila na glavi, Rita je naenkrat spoznala, da je to lakiran zaboj; pokrit s kitajskimi figurami in zaprt s tremi zlatimi ključavnicami.

— Ali zahtevate, da se ta zaboj odpre? je vprašala.

— Da, je odgovorila Rita trdno.

Gospa Sin je odklenila zaboj, katerega oblika se je v mesečni neprestano izpreminjala, in je vzela iz njega bakreno svetilko.

— Sveta svetilka je zašepetala in jo postavila v pesek. Ali zahtevate, da se prižge?

Rita je pokimala.

Luč se je zasvetila. Na kak način se je to zgodilo, ni opazila, pa tudi ni bila tako radovedna, da bi to izvedela. Gospa Sin je vzela iz velikega zaboja drugi, manjši zaboj in zelo dolgo srebrno vlasnico. Prvi zaboj se je Riti naenkrat zdel mnogo večji, kajti iz njegove temne notranjosti je začela gospa Sin jemati pipe.

Dolge in kratke pipe, pipe iz zlata in pipe iz srebra, pipe iz slonove kosti in pipe iz gaga. Nekatere so imele glave demonov, druge so bile izrezljane v obliki kač; nekatere so bile vložene z dragimi kamni, in čarobno so se svetili v noči smaragdi, krvavo rdeči rubini, zlati topazi in iskreči se demanti.

— Ali zahtevate, da se pipe prižgo? je vprašal hripavi glas.

Rita je hotela odgovoriti »Ne«, toda čula je samo sebe, kako je dejala »Da«.

Na to besedo so iz tisoč pip, ki so ležale po pesku, siknili tisoči modrih plamenčkov in tisoči tenkih dimov so se začeli dvigati naravnost proti nebu, tako da Rita ni mogla razločevati nič drugega kot tenke sive stebričke pare.

Dimenzije lakastega zavoja so pa slednjič tako narasle, da je Rita spoznala, da to ni naveden zaboj. Zapazila je, da je to kitajska rakev, poleg katere je klečala gospa Sin.

Duh gorečega opija jo je dušil. Bila je v tako gostem dimu, da je komaj dihala. Zazeblo jo je in mesečna luč je izginjala. Mesec je menda zahajal in dan se je začel delati, vendar je bilo še tema. Tema pa je prihajala od dima.

Toda zakaj je ta dim zakrival mesec? Rita je prvič premaknila svoje roke, odkar je ležala pod palmo. Hotela je pahniti od sebe strašni dim, ki ji je legal na prsa in jo dušil v grlu. Spoznala je, da to ni mesec, ki ga zakriva dim, temveč svetilka, ki jo je dvigal v zrak slonokoščeni kip, svetilka s kitajskim senčnikom.

Neprestano šumenje je čula poleg sebe, in to šumenje je prihajalo iz plinove peči, v kateri je gorel ogenj za japonsko steno, in na kateri so sedeli pestro barvani ptiči. Rita se je prišla z roko za čelo. Poltema je bila okrog nje. Sedaj je spoznala, kje je v resnici in opijeve sanje so prenehale.

V temnem kotu na kupu blazin je slonela Mollie Gretna ob zidu. Njen obraz je bil smrtno blede in usta je imela v blazni strasti napol odprta. Američana ni bilo mogoče spoznati v kupu ruh, v katere se je zavil poleg mize in od Sira Luciena Pynea ni bilo ničesar drugega videti kot noge, ki so molele iz čisto temnega kota. Gospa Sin je

sedela na orijentalški način med kupi blazin poleg velikega klavirja. Njena dolga bambusova pipa ji je padla iz otrplih prstov. V mistični nasadi je nepremično strmela naravnost pred se podobna kipom, ki predstavljajo kitajskega Buddho.

Rite se je naenkrat polastil nanavaden in nedoločen strah. Počutila se je slabo in silno vznemirjeno.

— Lucy! je zašepetala.

Ni imela v oblasti svojega glasu in še enkrat je skušala poklicati Pynea.

— Lucy! je hripavo zašepetala.

A noben glas ni odgovoril njenemu klicu, edino ogenj v plinovi peči je nadaljeval svoje enakomerno šumenje. Naenkrat jo je zagrabila groza nad to družbo. Morala je za vsako ceno zbežati iz družbe teh spečih ljudi, kojih duše je izgnal mogočni čarovnik opij. Ubežati je hotela od teh ljudi, ki so bili samo trupla brez duš. Misel na hladni nočni zrak zunaj na cesti se ji je zdel naravnost imenitna.

Vstala je med pijanim omahovanjem in posrečilo se ji je doseči vrata. Najprvo se je tresla od strahu, toda korak za korakom je počasi stopala preko sobe, odprla vrata, in omahnila v predsobo. Tu ni bilo nikogar. Američanov služabnik je menda šel spat, ali je pa tudi on kadil opij.

Ritin kožuh je visel na obešalu, in čeprav so njeni prsti izgubili vso gibčnost in njene roke vso moč, vendar je snela kožuh iz obešala. Ni imela časa, da bi ga oblekla, temveč je odprla vrata stanovanja na temno stopnišče. Takrat, ko se je vzbudil iz svojega sna, je najprej mislila na to, da bi koga zbudila, najraje Sira Luciena. Sedaj pa je bila edina njena želja, da neopaženo zbeži.

Čutila se je silno trdno in za trenutek je postala na stopnišču. Posrečilo se ji je, da je oblekla svoj kožuh. Nato je močno zaprla vrata stanovanja, se prišla za ročaj stopnic in začela stopati navzdol. Zapomnila si je, da je američanovo stanovanje v prvem nadstropju in da vodi ozek hodnik k durim. Srečno je prišla do njih in videla je, da sveti slab luč nad njeno glavo.

Precej časa se je trudila, da odpre zapah, slednjič je pa le šlo in naenkrat je stala v zapuščenem Duke Streetu. Bila je noč, mesec ni sijal, toda nebo je bilo jasno. Ni imela pojma, koliko je ura, toda ker so bile vse ulice še prazne in tihe je spoznala, da mora biti zelo pozno. Hitela je proti domu in ni vedela, kaj naj odgovori, če jo kak stražnik vpraša, kaj išče ob tej uri na cesti.

Oxford Street je bil prazen tako daleč kakor je mogla videti. Zdelo se ji je, da njeni lahki koraki povzročajo stoteren odmev. Korakala je nekaj časa naprej, ne da bi bila koga srečala, naenkrat pa je zapazila s strahom luči bližajočega se avtomobila. Domislila si je, da bi se skрила, toda mogočni avto je prihitel tako naglo po popolnoma prazni ulici, da je bila Rita ravno v luči cestne svetilke, ko je avto šignil mimo. Kdor je sedel notri, jo je moral razločno videti.

Rita ni niti za trenutek pogledala v stran, temveč hitela naprej, tako naglo, kot je le mogla. Njen nemir se je spremenil v velik strah. Čula je, kako so zahreščale zavore avtomobila in kako so drsali pnevmatiki po tlaku, ker se je avto hipno ustavil. Morda so jo oni, ki so bili v avtomobilu videli ali pa celo spoznali.

V svojem strahu je hotela zbežati v stransko ulico, toda moči so jo zapustile. Začela je naglo korake, ki so se ji bližali od zadaj. Nekdo je tekel za njo. Rita je spoznala, da ji je nemogoče bežati ter se je obrnila. Zapazila je gospoda, ki ji je tekel nasproti.

— Rita! je vzkliknil ves zasopel. Miss Dresden!

Stala je mirno in gledala prišleca.

Bil je Monte Irvin.

Najpopolnejši so novi „PFAFF“ brzošivalni stroji.

Za vsakovršno obrt in industrijo najbolj priporočljivi.
Večletno jamstvo.
Brezplačen pouk v vazenju
Znižane cene Plačljivo na obroke

IGN. VOK,

Ljubljana — Novo mesto

Hotel kavarna in mesarija se takoj prodaja.

Poizvedovati pri MARIJI STERMAN, Ljutomer.

RENAULT AVTOMOBILI

— danes neprekosljivi —

za avto-takse in kot osebn, za zdravnike in potnike, tovorni in avtobus-vozovi, ker so najsolidnejši, najtrpežnejši in najcenejši pri uporabi.

Zastopstvo za Slovenijo: A. Lampret, Ljubljana, Dunajska cesta 22.

Dražba hiše.

Due 4. februarja 1926 ob 10 uri dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Ljubljani soba št. 16, dražba hiše, Vldovdanska c. št. 16 v Ljubljani, t. j. zemljišče vl. št. 62 k. o. Sv. Petra predmestje I. del Najmanjši ponudek Din 61.750.— Hiša je enonadstropna in ima tudi stanovanje v podstrešju. V hiši se nahaja gostilna pri „Mezetu“.

ZLATO

vsebuje v Vaši roki se nahajajoče

Zlatorog-terpentinovo milo!

V vsaki tisoči komad se vpreša en zlatnik po 10 frankov.

Poskusite, kupite komad prsinega Zlatorog-terpentinovega mila in prepričajte se o njegovih neprekosljivi kakovosti!

Mogoče, da najdete pri pranju tudi Vi zlatnik!

Kdor oglašuje, ta napreduje!

**Sneg
Sneg
Sneg**

kupite še danes snežne čevlje „Wimpasing“
Pazite na zaščitni znak. Pazite za zaščitni znak.

Najpopolnejši Steowar šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri trdki

Lud. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ulica 6 I.
Brezplačen pouk, 15-letna garancija.
Telefon št. 980

Družabnika ali družabnico

z razpoložljivo gotovino okroglih Din 500.000, za katero se nudi popolnoma jamstvo, išče stara dobro vpeljana industrija v Sloveniji v svrhu razširjenja svojega obrata. Predznanje ni potrebno, trgovsko sodelovanje je zaželeno, a tudi ni neobhodno potrebno.

Samo resni reflektanti, ki razpolagajo z navedeno vsoto, naj stavijo svoje ponudbe na Oglasni zavod Kovačič, Maribor, Slomškov trg 15.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Slovenske Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Prevalje.

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19.500.000.—

13 L

— Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje —

Brzjavni: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

za 250 Din, že obenem z zabojem in po-
nino razpošilja po povzetju lekarnar Euge-
V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 245, H-
vatska. Posamezne steklenice po 10 Din s-
dobe v apotekah in sorodnih trgovinah.

Čakovec, pošta

...le po, smo pozna-
skega in madjarskega
širne ponudbe z refe-
lite na: 262
ki pretinao 13.

Kompletna montaža
BRATA FISCHER d.d.
JAGODNICA, Sopotnik 18

_____

_____

_____

===== se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. =====

— Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje. Telefoni: 139, 140, 450
44-a

Urejuje dr. Albert Kramer, Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolff Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezercšek. Za inšerlatni del je odgovoren Alojziji Novak. Vsi v Ljubljani